

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petít sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 16 fillér.
Bélyegdíj külön 80 fillér.
Nyilaték sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, márczius 22.

Mai számunk több közleményei:

Vezérezik: Perfidia, vagy ravaszság.

A kultusz-vita.

A transzváli háború.

Ugron Gábor ügye-baja.

Pichler és a miniszterelnök.

Óriási visszaélés egy vasutársulat kárára.

Stefánia búcsúja.

Két öngyilkosság.

A Kőlesey-egyesület köréből.

Tárca: Sz.-Pataky János jubileuma. Írta:
Szomaházy István.

Csarnok: Az esernyő. Írta: L'homme d'or.

Perfidia, vagy ravaszság.

Budapest, márczius 21.

Tegnap is, ma is az a téma foglalkoztatta a politikai köröket, a melyet a Reichsrath adott fel a minap a Skribensky-féle határozat elfogadásával. Azok, a kik a bécsi birodalmi ülésen történőkből mindjárt egyiptomi csapást szoktak jósolni Magyarországnak, ijedten kérdezték: „mi akar ez lenni megint?” Desavualása-e ez ismét a magyarkormánynak. Ismét be akarják-e bizonyítani, hogy Magyarország újabb terheibe szives örömet beleegyeznek — és itt nézetkülönbség, pártviszály közöttük nincs — de mihelyt valamelyes engedményről van szó, legyen az bármily igazságos, méltányos és jogos — azonnal testvériesen összeállanak, akadályt állítanak, vagy legalább is nehézségeket gördítenek elének? Es az a kérdés, hogy a Reichsrath áll-e velünk szemben, vagy

pedig az osztrák kormány is, a mi lényeges különbség.

Mert az osztrák viszonyokat tekintve reánk ma teljesen közömbös az, hogy mi a véleménye a Reichsrathnak a mi jogos követeléseinkről, de épenséggel nem közömbös, sőt igen fontos reánk nézve az, hogy állja-e az osztrák kormány azokat a megállapodásokat, a melyek közte és a magyar kormány között a kiegyezés tekintetében létre jöttek?

Létrejöttek pedig még a Bánffy kormány idején, megerősítette azokat a Széll kormány és fenntartották az összes azóta alakult osztrák-kormányok, tehát a Körber-kormány is, mindjárt Körbernek miniszterelnökké történt kinevezése után.

Nos erre a fontos kérdésre nézve mi igen előkelő forrásból a következő értesüléseket kaptuk:

A Skribensky-féle határozatra vonatkozólag, annak meghozatala után a magyar kormány és illetve Széll Kálmán miniszterelnök azonnal kérdést intézett a Körber kormányhoz. *Es innen teljesen megnyugtató nyilatkozatot kapott!* A Skribensky-féle határozatnak a magyarázata pedig tényleg a mai sajtóságos osztrák viszonyokban rejlik. Az kétségtelennek látszott a Körber kormány előtt, hogy mindaddig a míg a német-cseh nyelvviszályt el nem döntik, addig a Reichstag akcióképes nem lesz. A Körber kormány tehát minden erejét, bölcsességét és diplomáciai tehetségét fel kel használni arra, hogy a par-

lamenti béke végre létrejöjjön. Erre a kilátások minden jelenség szerint megerősödtek. Körber tehát alig várta, hogy a delegátusokat megválasztathassa és azután a Reichsrath elnapolásával folytassa a nyelvviszály elhárítására a tárgyalásokat, a miket tegnap újból meg is kezdtek.

A hangulat általában békülékenyebb. A Skribensky-féle határozat pedig egyszerű, fífikus fogás volt. Jól tudja az osztrák kormány, hogy a Magyarországgal való kiegyezésben a pártok, németek és csehek meglehetősen egyetértenek, itt tehát — e téren — jóformán egyhangu a Reichsrath véleménye. Hagyta tehát a Skribensky-féle javaslatot a maga útjára.

Ennek azonban komoly jelentősége nincs. — Ezt különben Darányi miniszter tegnap nyílt ülésben elég határozott formában ki is jelentette. A Körber-kormánynak azonban Ausztriában — legalább ideiglenesen — bizonyos népszerűséget adott, a melynek révén könnyebbé válik a viszály elsimitása csehek és németek között.

Mi következik mindebből?

Az a kétségtelen dolog, hogy a magyar kormánynak nincs oka tartania attól, hogy a kiegyezésnek épen leglényegesebb pontjai veszélyeztetve vannak. A Körber kormány állja szavát, a melyhez a magyar kormány szorosán és feltétlenül ragaszkodik, hogy ugyanis a kiegyezés a maga komplexumában áll vagy bukik. Részleges engedményeket nem teszünk és nem adunk. Ha valami, vagy

TÁRCA.

Sz.-Pataky János jubileuma.

Írta: Szomaházy István.

A szintársulatnak rosszul ment a dolga, a megyei fiatalság többet járt a ránk-tamási fürdőbe, mint a hivatalba, a leányoscsaládok falura készültek, a diákokat az érettségi vizsga láza és a vakáció örömei izgatták. A tizenhathatagú szintársulat egy jószívű vendéglős kegyelméből élt, a primadonna vasárnaponként még a téli boájában sétálgatott, a hősszerelmes valami furcsa szabású szinpadai kabátban jelent meg délutánonként a kávéházban. Az egész társulatot a kegyetlen nyomor polipkarjai ölelték, egy ezüstforintos látványosság számba ment, a színházban sokszor csak a hat önkéntes tüzőltő nézte végig a szomorú előadást. A szegény színészek négy hét óta becsületszóra játszották a kalabriászt, a direktorné bezálogosította a gyémánt-melltűjét, melylyel a sajozentpéteri nőegyesület megajándékozta Pataky, a vén direktor, aki állítólag főhadnagy volt a szabadságháborúban, néha borotvátlanul játszott a el Tiborcot és a párisi rongyszédőt . . . A megpróbáltatás nehéz napjai borultak a szerencsétlen szintársulatra, már-már úgy volt, hogy a külvárosi korcsmáros is fölmondja a vacsoráit, mikor a direktor, egy délelőtt gondterhelt ábrázattal hívta félre Csapót, a színházi titkárt.

Hallja az ur, mondta neki sötéten, gondoljon ki valamit, mert éhenhalunk . . .

— Ugyan, mi a fényét? Csapó ur türelmetlenül. — A darabok már nem hatnak, a két énekesnőt hiába veszítjük össze, mert a diákoknak most más dolguk van, mint hogy a primadonnáért lelkesedjenek . . . Vendégszereplésre nem telik, mert annyi pénzünk sincs, hogy Ujházi urat a vasutról behozhassuk . . . Mi az nem ördögöt gondoljak hát ki? . . . Ha csak azt nem hirdetik, hogy nyílt jelenés közben agyonlövöm magamat, másképp alig csodítunk be huszonöt forint áru publikumot . . .

— Mennyi ma a bevétel?

— Ma? Kerekszámban egy forint és husz krajczár.

— Hallja az ur, szólt Pataky János habozva, mit szólna ahhoz, ha újra megülném a jubileumomat?

— A jubileumot? Azt hiszi, hogy törődnek ezek a maga színészkedésével?

— Ebugattát hogy az ördögbe ne törődne . . . Minden igaz magyar ember lelkesül a nemzet megrokkant napszamosaiért . . . Ha kiírjuk, hogy most lesz ötven éve annak, hogy a szinpadra léptem . . .

— A színház egy oly üres marad, mint ma este . . . Különben hányadszor üli meg most az ötvenéves jubileumát?

— Számlálta ám a manó, nem én! A jubileum eddig minden kisvárosban beütött, csak a nyomorult oláhok nem lelkesedtek úgy, a

hogy illet volna . . . Husz-huszonöt forint bizonyosan csöppen és végre ez a summácska is valami! . . .

Csapó közömbösen vállalt vont.

— Én miattam jubilálhat, csak meg ne bánja . . . Május végén már nem lelkesednek a kisvárosban . . . Még a nagy szinlapok árát se veszi be, — s a gardero-be-ját úgy itt fogják, mint a karikacsapás . . . Jubiláljon olyankor, amikor hó esik . . .

— Azért kifogja nyomatni a szinlapokat, szólott a vén direktor szárazan, a többivel pedig nem törődik . . .

Csapó tehát kinyomatta a szinlapokat, melyek vastag betűkkel hirdették, hogy Sz. Pataky János, a veterán színigazgató, június 2-án fogja megülni ama nap fordulóját, amelyen ötvenéves ezelőtt Miskolcra a szinpadra lépett. Maga Sz. Pataky János a helyi lap tárczájában ismét teljes szövegében kiadta a borzongós visszaemlékezést, melyet három év óta mindig közölni szokott, amikor a jubileumát megülte. A tárca, hangulatos bevezetés után, mindenkinek tudtára adta, hogy Sz. Pataky János vagyos gentry-családból származott s édesapja határozott ohajtása ellenére hagyta ott a sárospataki kollégiumot. Az öreg Pataky négylovas kocsin járt föl a lublói fürdőbe, a fia sokszor négy hétig is szalonán élt, hogy a szinművészet géniuszát szolgálhassa. De a nyomor nem ölte ki lelkéből az ideált, nyugodtan türte, hogy előkelő családja kitagadja, míg ő félszerekben és kocsiszínekben játszotta Bank-bánt

taná, ha a mi ifjuságunk is részt venne a párisi világkiállítás tornaünnepélyén és olympiai játékaiban és versenyein. (Zajos helyeslés.)

Attér a művészetre s bizonyos keserőséggel emlékezik meg az új irány rohamos terjedéséről és pusztításáról. A „rut művészetének” tartja az új irányt. A közönség nagy része nem is barátkozott meg vele s inkább veszi meg a régi műtárgyakat és képeket. De hát akkor miért kellene épen az államnak megvenni azokat a képeket, a melyek a közönségnek nem kellene. (Élénk tetszés, helyeslés és derűtlenség.) és a közönség izlésének meg nem felelnek. (Tetszés.)

Azt kívánja, hogy a magyar közoktatásügy iránt mindig minél nagyobb legyen az országgyűlés és a társadalom érdeklődése, mert csak így érjük el azt a nemzeti ideált, a melyet mindenünk magá előtt lát. A költségvetést elfogadja. (Zajos éljenzés és helyeslés. A szónokot számosan üdvözlők.)

Major Ferencz személyes kérdésben beszélt. Elnök a vitát bezárja és az ülést felfüggeszti.

A kultuszminiszter nevében.

Zsilinszky Mihály államtitkár szünet után kijelenti, hogy a távollevő beteg miniszter helyett szólal fel. Minden tekintetben egyetért Berzeviczyvel, a kinek beszédéről nagy elismeréssel emlékezik meg. A kolozsvári egyetem kiépítését korszakalkotó eseménynek tartja Erdélyben.

A magyar faj veszedelmét nem látja, sőt annak erősödéséről van meggyőződve közvetlen tapasztalatai folytán. A művészet tekintetében is teljesen egyetért Berzeviczyvel.

A miniszter a test-edzésre nagy gondot fordít, úgy szintén a fiatalság vallásos, hazafias nevelésére. (Helyeslés.)

Telecsky és Dániel Márton beszéltek még röviden, mire a vita folytatását holnapra halasztották.

TAVIRATOK.

Osztrák-magyar bank.

Budapest, márcz. 21. (Saj. tud. táv.)
Az osztrák-magyar bank főtanácsának holnapra Budapestre hirdetett ülését *Bilinsky* lovag bankkormányzó megbetegedése miatt a jövő hétre halasztották.

— Nyomorultak! ... Otven év! ... Ezért dolgoztam, ezért vesződtem, hogy ... Inkább kapáltam és kaszáltam volna ...

A várakozást meghosszabbítják tíz perczel, — de Raksányinak, a jegyszédőnek semmi dolga többé ... Már negyednyolcz, a mutató már a félhez is veszedelmesen közeledik, — a nézőtérről még mindig csak a Steiner gyerekek rakoncátlan lármája hallatszik föl ... Végre itt az ideje, hogy az előadást megkezdjék: Sz. Pataky János sötét ábrázattal ballag ki az öltözőből a színpadra ... A vén ember dühösen néz körül s eközben hirtelen megpillantja Grün urat, aki a mellűt és az evőeszközöket őrzi.

— Mit keres itt? förmed a kis mosolygó emberkére.

— Grün ur alázatosan vigyorog.

— A holmik miatt ... a zálogházból ... a Steiner ur üzletéből ... Előadás után én fogom visszavinni az ékszereket a Steiner ur lakására ...

Sz. Pataky János oroszlanként kapja föl a fejét, egy pillanatig félelmetesen nézi az alacsony Grünt, aki ijedten meglapul ... Majd egy mozdulattal összekapja az ékszeres tokot, az ezüstneműek fekete bőrtokját s a kicsiny ember lábához lóditja ... És a Duval Armand lesújtó pózával dörgi a szerencsétlen Grün fölébe:

— Itt van ... minden itt van ... vigye ... Es a gazdája öt perc alatt pereputyostul takarodjék, mert különben mondom, baj lesz ...

A hittérítők érdekében.

London, márcz. 21. (Saját tud. táv.)
A *Times*-nak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: A *North China Daily News* santung-i levelezője ezt írja lapjának: Mint-hogy a kínai kormány nem tett erélyes intézkedéseket az idegenek elleni mozgalom elfojtására, a kormányzó értesítette a hittérítőket, hogy a helyi hatóságok nem kezeskedhetnek az ország belsejében kíséret nélkül utazók biztonságáért. Ha északon nem tesznek lépéseket a helyzet megváltoztatására, a mely különben a kormány idegenellenes tendenciáinak tulajdonítandó, elkerülhetetlen, hogy komoly események következzenek be.

A pestis.

Kalkutta, márczius 21. (Saj. tud. táv.)
A pestis egyre terjed. Bengáliában a múlt héten 4725 pestis-eset fordult elő és pedig Patnában 2044, Kalkuttában 744 eset.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 21.

Mig az apróbb csatározások tartanak, a harczi híreknél érdekesebbek a diplomáciai érintkezésekről szólnak. — Az intervenczió sehogysem akar sikerülni. Anglia visszautasító fellépése után a hatalmak mind visszavonultak a közvetlen munkától, s legföljebb közvetett utakon készek a béke érdekében közrehatni.

A diplomáciai érintkezésnek egy másik faja folyt le *Roberts* lord és *Krüger* és *Steyn* között. *Roberts* felvilágosítást kért a két köztársasági elnöktől azért, mert a burok állítólag robbanó golyókat használtak, ami a nemzetközi jog szabályai szerint tilos. *Steyn* aláírásával kapta meg az angol fővezér erre a kérdésre a választ. Ez a válasz nagy erővel mutat rá az angolok szineskedésére az egész háboruban. A mivel a burokat vádolják, az az angolok büne: az egész bur táborban csak ott volt található robbanó golyó, ahol — mint *Cronje* táborában is — a megvert angoloktól elszedték. De használni sehol sem használták. Erre a levélre *Roberts*, természetesen avval felelt, hogy a burokkal nem érdemes a dologról tárgyalni.

A háboru ilyen epizódok mellett folyik tovább. Angliának még mindig óriási áldozatába kerül a háboru folytatása. Az angol hivatalos kimutatás szerint 16.125 ember volt az angol hadsereg vesztesége márczius 3-áig. De valószínű, hogy ez csak fele az igazi számnak, mert hisz még ma is 17 ezer ember fekszik kórházban. Így tehát legalább is 25—30.000 emberébe került Angliának eddig a háboru. Ami a pénzáldozatot illeti, az eddig már meghaladta az ezerötszáz milliót.

Mai távirataink a következőket jelentik:

London, márczius 21.

Roberts lord egy tegnapelőtt kelt bloemfonteini táviratban azt jelenti, hogy megkapta a választ arra a táviratára, a melyet *Krüger* és *Steyn* elnökökhöz intézett a fehér zászlóval való visszaélés és a robbanó lövedékek használata miatt. *Steyn* elnök, a ki a választ aláírta, kijelentette, hogy nagyon fájlalna, ha olyan dolgok történtek volna, a minőket *Roberts* lord távirata említ, de *Roberts* lord téved. *Steyn* elnök azt mondja továbbá, hogy az angol csapatok követték el a burokra ráfogott jogtalanságokat és kijelenti, hogy ők robbanó lövedékeket sem nem vásárolnak, sem

használatukat meg nem engedik. Ellenben nem vonja kétségbe, hogy *Cronje* táborában találhattak robbanó lövedékeket, mert tudomása szerint a burok elvettek az angol csapatoktól ilyen lövészeket. *Roberts* lord megjegyzi, hogy a vizsgálat kiderítette *Steyn* állításainak alaptalanságát s azért nem tartja kívánatosnak a levélváltás folytatását.

London, márczius 21.

Roberts lord jelenti Bloemfonteinből tegnapi kelettel: *Kitchener* lord megszállta a Fokföld nyugati részében, az Oranje folyó alatt fekvő Prieskát. A transzváli burok a folyón át elmenekültek. Az angolok elfogtak 33 bur katonát és zsákmányul ejtettek 200 fegyvert hozzávalóval, más szereket és robbanó lövedékeket.

Steyn elnök ellenproklamációt bocsájított ki, a melyben közzéteszi, hogy minden polgárt, aki nem akar Anglia ellen harcolni, árulóként agyonlövet. Bázutóföld határán kezdenek a burok lázadni.

London, márczius 21.

A *Daily News*-nek jelentik Bloemfonteinből 19-iki kelettel: Egy nemrég Johannesburgból érkezett ember állítása szerint a kormány több bányában dolgoztat. Nem bányásznak, hanem több, idegeneknek tulajdonában lévő bányában folytatják a víz kiszivattyuzását.

Ugyanennek a lapnak jelentik Lourenco-Marquezból 19-iki kelettel: A gázaföldi benschültek föllázadtak. E hó 18-án portugáliai csapatok mentek oda a kormányzóval a fölkelés elfojtására.

Washington, márczius 21.

Hay külügyminiszter teljesen alaptalannak nyilvánítja azt a külföldön elterjedt hirt, hogy Holleben német nagykövet megkérte az Egyesült Államok kormányát, hogy hasson oda, hogy a burok ne pusztítsák el Johannesburgot.

Páris, márczius 21.

A *Matin* alaptalannak nyilvánítja a berlini *Localanzeiger*-nak azt a jelentését, hogy Oroszország Franciaországgal és Nemetországgal egyetértve jegyzéket készül Angliához intézni. A *Matin* azzal a megjegyzéssel czáfolja meg ezt a hirt, hogy a francia és a német kormány eléggé megjelölte magatartását legutóbbi nyilatkozatával.

Fokváros, márczius 21.

Milner kormányzó kiáltványt bocsátott ki, a melyben közzéteszi, hogy a birodalmi kormány nem ismeri el Transzválban, vagy Oranje szabadállamban lévő földbirtokok, bányák vagy vasutak eladását, avagy a transzváli vagy oranjei kormánytól engedélyezett konzessziók megterhelését.

London, márczius 21.

Ma egy küldöttség járt *Krüger* elnöknel s tőle a helyzetről felvilágosítást kért. *Krüger* újból csak azt válaszolta, hogy a burok a háborut egész a végsőig folytatni fogják.

Bloemfontein, márczius 21.

A burok felrobbantották a Vet és Vaal folyókon keresztülvezető vasuti hidakat is.

Ladysmith, márczius 21.

Buller hadosztálya előnyomulást tervez. Ladysmithben még ma is nyomorúságos a helyzet. Tegnap volt az első kenyérkiosztás. A tifusz egyre pusztít, a városban hagyott két zászlóalj rendkívül sokat szenved miatta.

London, márczius 21.

Az angolok legközelebb proklamációt fognak kiadni, melyben a transzváli kormány tag-

jait életükkel és vagyonukkal teszik felelőssé minden kárért, melyet magánvagyonban tesznek.

Bern, márczius 21.

A bur köztársaságoknak a közvetítés iránt való kérelmére a svájci szövetségi tanács azt válaszolta, hogy *sajnálattal le kell mondania a közbelépésről*, minthogy Anglia a közvetlen békétárgyalást elutasította és elutasította már a Washingtoni kormány közbelépését is.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Csütörtök: Rosenkranz és Gúldenstern, vigjáték. (Páros bérlet.)
Péntek: Traviata, opera. Lejo Lili felléptével. (Páratlan bérletszünet.)
Szombat: Az ember tragédiája, dráma. Tövölgyi Margit felléptével. (Páratlan bérlet.)
Vasárnap: Délután: Udvöska, operette. Este: Az ember tragédiája, dráma. Tövölgyi Margit felléptével. (Páros bérlet.)

Rigoletto.

— Lejo Lili második vendégfellépése. —

Nagy vállalkozás volt, Verdi nagy operáját egyszeri próbára előadni. Nagyon természetes tehát, hogy ily készültség mellett kifogástalan előadásról szó nem lehet, mert valóban csak Lejo Lili rutinje és művészete képes a környezet előkészületlensége dacára helyét úgy megállani, hogy szinte lebilincselve tartja a hallgatóságot.

A második felvonás kerti jelenetében a szerelem édes hangját hallatta, oly tökélyvel, oly szépséggel, hogy mindön a magas e kiröppent ajkáról perczekig tartó frenetikus taps hangzott fel a színház minden részéből.

A zsufolt ház a vendégművésznőn kívül *Pintér, Déry, Székely Anna, Odry és Gáthy* énekét is tapsokkal jutalmazta.

Különösen kiemelendő *Müller* karmester kiváló ügyessége, ki egy-két zökkenésnél, mint egy zseniális hadvezér a döntő pillanatban, rögtön megtalálta a bajból kivezető utat.

Carolus.

* **Leo Lili Traviatája** iránt a közönségben szokatlan nagy az érdeklődés. *Gondát* valósággal ostromolják erre az előadásra a jegyekért, melyeket csütörtök reggeltől ad ki. A páratlan bérlok helyeit péntek délig visszatartja. Nemcsak a közönség, a művésznő maga is a pénteki előadás iránt érdeklődik legjobban, mert eddigi sikerei után ezt tartja legbravurosabb szerepének.

A budapesti operában a művésznőnek kétszer kellett Traviatát eljátszania annyira megfogta vele a közönséget. Fizikuma és énekművészete ebben a szerepben teljes szabadsággal érvényesül. Míg Margitban a poetikus hagyomány megvonja a keretet, melyben ének és játékművészetével érvényesülnie kell, a *Traviata* teljesen szabad tért ad neki arra, hogy a színjátszás modern erejét a realizmust érvényesítse. Az utolsó felvonás haloklásai jelenetét ebből a szempontból a kritikusok minden színpadon nagy magasztalással emeltek ki.

— Igyekszem itt arra az egyszerűsége, mondta Leo ma a színházban, melylyel *Duse* Eleonóra, a mintám ezt a jelenetet olyan poetikussá teszi. El is fáradok az előadás végére az átélt érzelmektől, hogy az este a kísérom egy szavamot sem vesz.

Van különben Leo Lilinek ebben a szerepben még egy mása, a kivel összevetik. Ez *Bellincione* Gemma, a ki különben Triestben igazgatója volt Leo Lilinek. A nagy áriában oly könnyűséggel adja ki a magas eszt, hogy a leglaikusabb hallgatót is ámulatba ejti. Ez különben ma is megtörtént *Rigoletto* próbáján, melyen Leo Lili olyan fáradhatatlan volt akár egy kezdő kis színész. Bár olaszul énekel nagyban megkönnyíti a próbát, hogy nemcsak ért magyarul, de beszél is, ha szükséges. Ezek az előadások nagy bizonyítékai Leo Lili erős

zenei intelligenciájának, mert sugó nélkül éneklí végig a szerepet. A sugó magyarul sug, Leo tehát végszót nem kap, csak a dallam köti hozzá az ensembledhez.

* **Influenza a színpadon.** A kolozsvári Nemzeti Színház színészei között heves influenza-járvány dühöng. A közkedvelt szubrettek és drámai hősnők kifogástalan orrhangon sóhajtoznak, a közkedvelt komikusok orrhangon mókáznak s a közkedvelt koristalányok orrhangon — kokettiroznak. A darabokat teljes szubrettakvizícióval adják elő. A *Szöke Katalin* címszerepét például megkezdtek a mi jó ismerősünkkel, *Horváth Paulával* s folytatják *Komlóssi Emmával*, *Bilkei Irén*nel, *Székely Irén*nel, *Miklósi Margittal*, *Turchányi Olgával* s így tovább. A tegnapi előadás, mint kolozsvári tudósítónk írja, a következőképen folyt le:

Rendező (a színpad mögött.) Paula kisasszony ön következők:

Horváth Paula (kiugrik a színpadra.) Deh az élet, dagy a keservem, dinc olyad, aki... hpczi!... (zavartan kiszalad.)

Rendező (a színpad mögött.) Komlóssi kisasszony siessen; folytassa, az ég szerelméért!

Komlóssi Emma (kiugrik.)... szeredne engem! A földön didcsen... hpczi! hpczi! oly árva... hpczi!!! (Elszalad.)

Rendező: Bilkei kisasszony! Rajta!

Bilkei Irén:... mind éd; letört kis virág bus daplementén... hpczi!! (Elszalad.)

Rendező: Turchányi kisasszony mentsen meg bennünket!

Turchányi Olga (kiugrik.)... hpczi... hpczi... hpczi!

A kar:... hpczi... hpczi...

Rendező (a színpad mögött.) Az áldóját, vége mindennek! Mind influenzások! Érzem, hogy én is kezdek náthás lenni. Tyüh, de csavarja az orromat. Da... most, most... hpczi!

* **Koczalski Raoul hangversenye.** A csodagyermekből ifjúvá vált világhírű zongoraművész valóban ritka művelzetben részesíti e hó 25-én műértő közönségünket. Előnyeink elsorolásában, igazán nem tudja az ember, hol kezdje. Annyi bizonyos, hogy egész Európa szakbírói az egekig emelték dicséreteikkel s méltán, mert minden tekintetben rászolgált az osztatlan elismerésre. Nála egyesül a szemképrázoló technika az előadás gondolatbeli mélységével, a fraizozás értelmes tagoltságával. Ő nem az orkesztrális erő hatásával, hanem a művek költői tartalmának kidomborításával, a hangulat kifejezésbeli érvényesítésével igyekszik benyomásait megtenni. A mi saját darabjait illeti, azok ugy invencióra, mint tematikus kifejtésre nézve az ihlettség és a koncepció nagy gyakorlatának kinyomatát viselik magukon. Nem érdektelen talán megtudni róla, hogy ujabban egy nagy szabású operát fejezett be, melyet már több külföldi nagyobb operaház el is fogadott előadásra. A zene mindvégig dramatikus, Tschaikowsky irányát követi, a mi a zenei résznek az énektől független kezelésében áll, csak hogy e többszörös dallam menete s egymásba való szövődése Koczalskynál még hatványozottabb arányokban nyer alkalmazást. Aradi hangversenyére Klein Mór könyvkereskedésében válthatók a jegyek. A zongoraművész életpályájáról és művészetéről lapunk mai számában külön mellékletet hozunk.

* **Gazdasági és általános ismétlő iskolák** részére három *kunógotai* tanító vaskos, tartalmas olvasó könyvet szerkesztett, mely az *Aradi nyomda részvénytársaság* műintézetében jelent meg s melyet a tanügyi sajtó osztatlan elismeréssel és dicsérettel fogadva, az említett iskolák részére különösen ajánl. Másfél éve jeleztük e munka megjelenését s azóta a tizenöt ezer példányos első kiadást követi a tizenöt ezer példányos, most készült második kiadás. E fényes siker s azon körülmény, hogy a szerzők könyvüket változatlanul adják sajtó alá, szép elismerés és elégtétel a szerény falusi tanítóknak. A könyv lelkiismeretesen mondhatjuk *ugy a pedagogia, mint a gyakorlati élet ki-*

vánalmainak kitünően megfelel s jelentős nyomot hagy népünk gazdasági és értelmvelésében. Ily irány kellett volna régén s nem volnánk ott, a hol vagyunk. Vidék tanügyi barátainak és tanítóinak melege gyelmébe ajánljuk ezt a kitünő könyvet.

Ugron Gábor ügye-baja.

— Üzérkedés a szeszszel. —

Arad, márczius

Az E—s mai száma folytatja a zab-ügy megkezdett leleplezéseket, a melyek *Ugron Gá* mindjobban befeketitik. A legujabban felfedezett nipulációról a következőket írja:

*Bessenye*y Ferencz a képviselőház mai sésen felolvasta azoknak a mezőgazdákna névsorát, akik kontingenst kaptak és bizából éppenséggel nem az látszik, hogy a kmany olyan gazdáknak adta a kontingenst kik a törvény intencziói szerint arra jogigényt tarthattak volna. A legtöbbje parczellencze nagybirtokos, akinek első minőség szántóföldje van. Egy jó része pedig csak néleges birtokosa a kontingensnek, mert jó ár tovább adták azoknak a vállalkozóknak, a k a kontingens felhasználásával nem mezőgazdásági céllal szolgálnak, hanem egyszerűen jó üzlet akarnak csinálni.

Két kirívó példát kiragadunk ebből a né sorból. Az egyik *Krausz Izidor* kenyérmező, másik *Ugron Gábor* almakereki szeszgyára. — *Krausz Izidor* kért és kapott kontingenst, d azt nem arra használta, hogy mint a törvény miniszteri indokolása annak idején kiemelt „nyersterméneit feldolgozza és marháit hizlalja. stb.“, hanem arra, hogy azt busás áron — határozottan állítják, hogy 180,000 frtért — eladja egy vállalkozónak. Még czifrább az *Ugron* esete. *Krausz Izidor*nak legalább volt jogczime, amikor a kontingensért megvásárolta leg volt gyára és gyártelepe. *Ugronnak* azonban nincs szeszgyára Alma-Kereken és mégis kapott kontingenst. Ő csak igérte, hogy fog majd gyárat is építeni, de azt a mai napig sem tette. Ellenben megtette azt, amit *Krausz Izidor* tett, ő is eladta a kontingenst annak, ak nyereszkedni akar.

Ime két eset a sok közül. De két felette jellemző eset. Senki sem tagadja, hogy a mezőgazdasági szeszfőzdék gyámolítását fontos gazdaságpolitikai érdekek kívánják. De egyik érdekkör támogatása sem történhetik a másik érdekkör rovására. Az állam az egymással harczoló gazdasági érdekek kiegyenlítésére van hivatva. Egyoldalúság, pártoskodás vagy elfogultság visszaélésekre vezet. Ha tehát a kormány és vele egyetértőleg a törvényhozás többisége általános gazdasági érdekeknek vélt szolgálatot tenni, a mikor a kontingens felosztásáról szóló törvényben a mezőgazdasági szeszfőzdeknek még az ipari szeszgyárok rovására is jelentékeny előnyöket biztosított, akkor arról *kell gondoskodnia, hogy ezek az előnyök a valóságban azoknak a gazdaságoknak jussanak, a melyek a törvény intencziója szerint azokat elnyerni hivatva vannak.*

Joggal zúgolódhatnak a kisgazdák, ha hallják, hogy egyes nagy mezőgazdák tisztán vállalkozási célokra jelentékeny kontingenst kaptak, őket pedig egyszerűen elutasították szérény kérésükkel. Pedig a kisgazdáról ugyan csak inkább lehet feltenni, hogy azt a kis kontingenst valóban a gazdasága céljaira akarja felhasználni. Hisz ha tényleg megtörténhet az, a mi tényleg megtörténik, hogy az ipari szeszgyáraktól elvonják a kontingenst, csak azért, hogy azt egyes élelmes gazdák busáron eladhassák, akkor mire volt a törvény? Ki veszi meg a gazda kontingensét, ha neu

téken
mi ne
s ma
ékünk
gen fi

az ipari szeszgyár? És miért jusson vissza ez a kontingens drágább áron ahhoz, a kitől előbb elvették?

A törvény intenciója jó, de komikum az, hogy egy olyan gazda is kaphat jelentékeny kontingenst, a kinek még gyára sincsen? Németországban, hol szintén a kontingentálás elve érvényesült, köteles minden ujonnan létesítendő főzde kontingensét előzőleg kiérdemelni, illetőleg köteles a legközelebbi kontingens elosztásig a produkciót folytatni.

Nagyon helyes volt a Besseney Ferencz listája. Elvégre nagyon jó, ha az álszenteskedés köpönyegébe burkolódzó agrárius gárdáról néha-néha lerántják a leplet. Ilyenkor látszik csak, hogy nem is olyan rossz üldözött nagybirtokosnak lenni. A kisgazda, az iparos, a kereskedő, — az persze más. . .

Pichler és a miniszterelnök.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 21.

Váratlan vihar tette érdekessé a képviselőház mai ülésének végét. Már akkor csak alig ötven-hatvan honatya volt együtt, mert elűtötte három órát rég, ami pedig a meghosszabbított ülések befejezését jelentené. A kvóta-deputáció megválasztását proponálta Széll Kálmán s mivel Pichler Győző ez ellen tiltakozni akart, a miniszterelnöktől kemény leczkértetést kapott. Pichler felszólalásával annyit mégis elért, hogy a miniszterelnök előterjesztését csak holnap fogják tárgyalni, mert ma már nem volt az ülés határozatképes.

Az érdekes vitáról a következő távirati értesülésünk számol be:

Széll Kálmán miniszterelnök az Auszriával fenforgó közös ügyekben felmerülő kiadások arányának megállapítására kiküldendő bizottság, a kvótadeputáció megválasztására nézve tett előterjesztést. Törvény szerint ez a bizottság 15 tagból áll, a kik közé a képviselőház tizet, a főrendiház ötöt választ. Indítványozza, hogy ezt a bizottságot jövő szombaton válassza meg a Ház.

Pichler Győző tiltakozik az ellen, hogy most új kvótabizottságot válasszanak, s kijátsszák Ausztriában az ottani alkotmányt, nálunk pedig az 1867. évi XII. törvényczikkelyt.

Széll Kálmán hevesen pattant fel s kijelentette, hogy nem fogad el Pichlertől és senkitől mástól sem ilyen leczkértetést. Pichler úgy beszélt, mintha valami óriási attentátumról volna szó. Nem szereti a nagyképűsködést és nem fogad el ily szavakat. Egyébként ne keresen Pichler a kákán is csomót és ne találjon fel kijátsszási szándékot ott, a hol kijátsszárról szó sem lehet. Avval pedig ne törődjünk, hogy az osztrák bizottsággal mi lesz. Az a Reichsrath ügye, hagyjuk azt a Reichsrathra.

Pichler tiltakozik az ellen, hogy ő leczkértetni akarta volna a miniszterelnököt. Egyszerűen csak kötelességét teljesítette felszólalásával. Nem látja be, hogyan lehessen egyazon évben ugyanannak az ügynek elintézésére két bizottságot választani.

Széll Kálmán ismételt hangsúlyozza, hogy ne nehezsítsék meg a kérdést Ausztria ügyének belevonásával, mert ezek a bizottság megválasztásánál egyáltalán nem tartoznak a Ház elé. Kéri indítványa elfogadását.

Pichler konstatálja, hogy a képviselőház nem határozatképes.

Berzeviczy Albert hivatkozik a házszabályokra, amelyek ily esetben az ülés felfüggesztését rendelik.

Bartha Odön: Az ülés ideje azonban már rég letelt; három óra elmúlt.

Az elnök megszámlálja a jelen levő képviselőket és konstatálja, hogy csak ötvenhatan vannak, a Ház tehát nem határozatképes.

Kiss Albert: Így semmi féle határozatot nem tudunk hozni. Szép érdeklődés ez a kormánypart részéről!

Az elnök a Ház hozzájárulásával a miniszterelnök indítványát a holnapi ülés napirendjére tüzi ki. E mellett a kultusztárca költségvetésének tárgyalását fogják folytatni, s ha telik az időből belekezdnek az igazságügyibe is.

Pichler végül egy interpellációt akart még felolvasni, de a hazafelé siető képviselők lehurrogták s nem engedték szóhoz jutni. Így azután írásban adta át az elnöknek interpellációját.

Óriási visszaélés egy vasutársulat kárára.

— A kassa-oderbergi panamája. —

Arad, márczius 21.

Hónapok óta suttogják már Budapesten, az Aradi Közlöny pár hét előtt meg is írta, hogy a kassa-oderbergi vasutnál sikkasztásnak, illetve csalásnak jöttek nyomára. Eleinte kisebb összegről szólt a fáma, de akkor is már két előkelő főtisztviselőnek a neve volt belekeverve a sikkasztásba. Most azután kiderült, hogy az elsikkasztott összeg több mint százezer forint. A bűnös tisztviselők közül az egyik már a börtönben ül, a másik pedig megszökött, de a rendőrség reméli, hogy ezt is hamarosan kézrekeríti.

A fővárosi rendőrség Szőnyi Rikárdot, a kassa-oderbergi vasut főfelügyelőjét, ki hivatalársulával, Berkes Lajos felügyelővel együtt a vasutársaságot öt esztendő óta mindegy 148.000 frttal megkárosította. A két főtisztviselő a vizsziatérítési osztályban volt alkalmazva és egy Mérleg-utcai nagy szállító-czég alkalmazottjával összejátszva, a cégnek visszajáró szállítási többletről szóló nyugtákat nagyobb összegre javítva ki, kifizettek és a többletet maguknak tartották meg.

A két tisztviselő üzelmeire — mint akkor megirtuk — már hetek előtt rájöttek, hivatalukból el is bocsátották őket, de a följelentést nem tették meg ellenük, abban a reményben, hogy az ügyet rendezni fogják. A mult szerdán tartott igazgatósági ülésen mégis elhatározták, hogy a följelentést megteszik ellenük. Szőnyit újpesti lakásán tartóztatták le. Berkes azonban megszökött állítólag Amerikába.

A budapesti főkapitányság ebben a nagy csalási ügyben ma a következő kommunikét adta ki:

A kassa-oderbergi vasut igazgatósága panaszt tett, hogy két tisztviselője, nevezetesen Szőnyi (Schmidt) Richárd és Berkes (Bergel) Lajos főellenőrök nagybárra fuvardíjvisszatérítési utalványok hamisítása útján elkövetett csalásokkal a társulatot mintegy 200.000 korona erejéig megkárosították. Szőnyit a rendőrség előzetes letartóztatásba vette s átkísértette a vizsgálóbíróhoz. Berkes azonban eltűnt s hollétét mindezeideig nem lehetett kipuhatolni. A vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki ellene.

Személyleírása a következő: Berkes (Bergel) Lajos ómoraviczi szül. (Bácsmegeye), budapesti illetőségű, 40 éves, nős, két gyermek atyja, beszél magyarul, németül, közép nagyságu, erőteljes testalkatu, arcza kerek, duzzadt, arczszíne barnás, haja barna, rövidre nyírott, homloka feltűnően magas, szemöldöke barna, nagyon vastag, szemei barnák, kiállók. A rendőrség kézrekerítésére megtette a szükséges intézkedéseket.

Stefánia búcsúja.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 21.

Ma reggel elvált egymástól Stefánia főhercegné és a leánya Erzsébet főhercegné. Ezzel vége szakadt az özvegy trónörökösné nézve a régi világnak. Leányától elbucuzván vőlegénye látogatását fogadta, a kinek karján holnap az oltártól az új világba lép: a királyi udvarból a grófi palotába.

Hét óra huszonöt perczkor utazott el Erzsike főhercegné Miramareből Bosen-Griesbe. Bucuzkodása megrázó volt, s könnyet facsart mindazok szemébe, a kik látták azt a szomorú jelenetet, mikor édes anyjától el kellett válnia.

A vasuti állomáshoz negyed órával az indulási idő előtt érkezett az első udvari fogat. Gontrecourt grófnő, főudvarmesternő szállott ki ebből. Nehány percz múlva egy másik fogatban megjött Stefánia Erzsikével, s mögöttük egy harmadik fogatban Coloniewsky gróf főudvarmester Bellegarde gróffal. Ugy Stefánia, mint leánya egyszerű kék ruhát viseltek. Nagyon izgatottak voltak mindketten. Az állomás előtti térségen járkáltak fel s alá. Stefánia Erzsike karjába fogódzva sétált és sietve beszélt leányához, mintha az utolsó perczeket kétszeresen ki akarná használni hogy mindent elmondhasson még, a mit el kellene mondania, s a mit elmondani olyan nehéz. . . Ugy szólván az egész idő alatt Stefánia beszélt, s leánya csak olykor-olykor szakította félbe néhány szóval.

Séta közben néha hirtelen megálltak és úgy folytatták a bucuzást. Könyek ragyogtak mindkettőjük szemében. Hagyták csöndesen végigperegni arcukon a könyeket, nem törölték le, — olyan jól esett sirniok.

Most egyszerre hozzájuk lépett az állomásfőnök és jelentette, hogy a vonat azonnal indul. Még egy utolsó pillantást vetett Stefánia leányára, mélységes, bensőséggel teljes tekintet, mintha lelkébe akarná vésní a képét örökre. Azután magához ölelte és zokogva tartotta magához szoritva pillanatokig. Csókokkal borították el egymást és alig tudtak megválni. Végre is Erzsike főhercegné kiszakította magát anyja karjaiból és a vasuti kocsihoz sietett. Utközben többször visszafordult még és csókokkal intett Stefániának, a ki néma fájdalommal összetörve nézte, hogyan szakad el tőle egyetlen leánya és avval minden a multból.

Erzsike főhercegnével felszállt a vasutra Bellegarde gróf és az udvarhölgyek, azután éles fütty hallatszott és a vonat zakatolva indult ki a pályaházból. Stefánia könyezve nézte egy pillanatig, hogyan távolodik tőle szemmel láthatóan leánya, azután zsebkendőjével eltakarta arcát és kínosan zokogott. Majd feltörölte könyeit és kendőjével utolsó bucsut intett a távozonak. A vasuti kocs ablaka mellől leánya viszonzta a bucsut kendőlobogtatással, sűrű könnyhullajtással.

A vonat egyre gyorsabb menetbe gördült, s lassan-lassan eltűnt szem elől utolsó kocsija is. Még utána nézett egy pillanatig Stefánia, azután szomorú levertséggel, mint akinek lelkéből elveszett egy darab, távozott az állomásról a kastélyba, — készülni az esküvőre.

Tíz órakor délelőtt udvari fogat állott a Hotel de Ville elé, a hol Lónyay gróf

lakik, hogy Miramareba vigye a vőlegényt menyasszonya látogatására.

Mayer püspök, a bécsi Burg plébánosa, aki a holnapi esketési szertartást végezni fogja, udvari káplánjával tegnap este érkezett Miramareba. Az esküvőre minden előkészületet megtettek már. A szertartás teljesen egyszerű lesz. A kopuláczióon kívül rövid miséből fog mindössze állani. A mise alatt *Rotter* orgonaművész játszik. — Az esküvői közönség csak *Coloniewsky*, *Gontrecourt*, *Pálffy* és *Széchenyi* grófokból, valamint a vőlegény öcséséből, *Lónyay* Gáborból fog állani. A menyasszony tanuja *Coloniewsky* gróf, a vőlegényé *Lónyay* Gábor gróf lesz. Az esketési bizonyítványt a bécsi Burg-plébánia irattárában őrzik meg.

Stefánia főhercegasszonynak *Erzsike* főhercegnőhöz való jövendő helyzetére nézve a „*Triester Zeitung*” — mint nekünk Triesztből táviratozzák — mai számában „*felsőbb kívánságra*” azt írja, hogy az anya és leányának *elvátszása csak ideiglenes*, mert *Stefánia* a jövőben is védelmében fogja részesíteni leányát és a kalsburgi villájában gyakran lesz majd vele együtt.

Két öngyilkosság.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, márczius 21.

Két érdekes öngyilkosság hírére hozza Budapestről a táviró. Egy nagyváradai műépítész lőtte magát agyon ideges betegségben, azután pedig a fővárosi szocialisták egyik ismert vezére fordította maga ellen a fegyvert azért, mert nem tudott a szerelem igazságában megbizni. Az építész szörnyet halt, emez pedig haldoklik.

A két tudósítás így mondja el a részleteket:

Öngyilkos műépítész.

A Kerepesi-ut végén levő József főherceg szállodában tegnap éjjel megjelent egy elegánsan öltözött uri ember több utitáskával s szobát kért. Az idegennek a pinczér az első emeleten nyitott szobát, a hol az nyomban levetkőzött s nyugodni tért azzal, hogy ma reggel 7 órakor keltsék föl. A szobaleány be is ment a szobába, a hol borzalmas látvány tárult eléje. A vendéget az ágyban találta nagy vérben, halántékán nagy sebbel — *holtan*.

Az ágy mellett feküdt a revolver, amelyből egy golyó hiányzott. Az asztalon egy papírlap feküdt, a melyen a következő sorok voltak olvashatók:

Az öngyilkos neve *Korda* Mór, nagyváradai születésű 33 éves műépítész Nagyváradon. Ok: évek óta tartó betegeskedésem, mely gyógyíthatatlan és utóbbi időkben elviselhetetlen — elpusztult idegek.

A rendőrség az öngyilkos holttestét beszállította a bonczoló intézetbe.

Életunt szocialista.

A budapesti szocialisták egyik legagilisebb vezetője volt *Szászfai* József 23 éves könyvkötő. A hol csak valami szocialista gyülekezés volt, mindenütt megjelent és valósággal rajongva hirdette a népfőlség eszméit. Szívében azonban, a mely bevült a népboldogító nagy eszmékért, a helyet talált a szerelem is. A rajongó, exaltált ember a szerelemében is a tulságra ragadtatta magát. Pedig a leány is szerette őt, de nem tudta meggyőzni róla. És ez a folytonos kétkezés, gyötrelm annyira elkeserítette, hogy öngyilkosságra határozta el magát.

Végzetes szándékát ma délelőtt hajtotta

végre. Hunyadi-utca 33. szám alatt levő lakásán revolverrel mellbe lőtte magát. Nagy ideáihoz azonban még most is hü maradt. A mikor a fegyverdörrenésre berohantak a házbeliel, ott találták a szerencsétlen fiatal embert félig alélva a földön, a bal melléből pedig patakzott a vér. A seb fölött most is ott lógott a szocialisták vörös jelvénye ezzel a fölirattal:

Jogot a népnek!

Rögtön a mentőket hívták segítségül, kik a boldogtalant magához térítették és sebet be kötötték. Az orvosi műtét alatt az életunt egyre ezt mormolta:

— Milike! Milike!

A mentők súlyos sébével — a golyó bal mellébe a 3 és 4. borda között furódott be — a Rókus-kórházba szállították be, ahol most élet-halál közt fekszik.

HIREK.

— **Uj regényünk.** Lapunk *pénteki*, márczius 23 iki számában kezdjük meg új regényünk közlését, mely a *legnagyobb szenzációját* képezte a mult évi angol irodalomnak. Szerzője *Conan Doyle*, egyike a legelső angol regényíróknak. *Egy titkosrendőr kalandjai* című regénye, melyet most fogunk közölni, egyike legjelesebb munkáinak. A regény tartalma egy titokzatos szerelmi cselszövény, melyet *Scherlok Holmes*, a regény hőse, aki jelenleg is él Londonban, az ő lángelméjével bámulatos merészséggel bonyolít le.

A hatalmas *bűnügyi regény* több nagyobb részletből áll egyazon szereplőkkel, az események önállóan külön-külön tárgyalva. Mindegyik egy-egy szenzációja a a legérdekfeszítőbb angol szerelmi bűnügyi regényeknek.

A regényt angol eredetiből *Szebenyei* József fordítja lapunk számára.

— **A főjegyző betegsége.** Hosszu idő óta általános aggodalommal kísérik Aradváros beteg főjegyzőjének, *Institóris* Kálmánnak állapotát, számos tisztelői. Néhány nap előtt aggasztó hírek keringtek betegségéről, míg most, mint örömmel értesülünk, ebben, egy szerencsés operáció következtében, *javulás állott be*. A főjegyzőt, kit vesebaja döntött ágyba, ma délben fél 12 órakor *Parecz* Gyula dr. megoperálta, *Issekutz* László dr. és *Institóris* István dr. segítségével mellett. Az operáció igen jó eredménnyel végződött, s a főjegyző, ki ezt elaltatás nélkül állotta ki, utána hosszasan, nyugodtan aludt. Az orvosok erősen hiszik, hogy a főjegyző két hét alatt teljesen felépül. Ezt a hirt mindenfelé nagy megnyugvással és örömmel vették tudomásul.

— **A megyés püspök otthon.** *Desseffy* Sándor csanádi megyés püspök ma délután titkárra, *Wittenberger* Antal pápai kamarás kíséretében *Mária-Radnáról* hazatért Temesvárra.

— **Fejérváry báró a lövészegyletekről.** Egy katonai szakíró emlékiratot intézett *Fejérváry* báró honvédelmi miniszterhez, a melyben a bur angol háboru tanulságaként ajánlja, hogy a honvédséget a czéllövészetben erősítsék minden eszközzel, mert a lövészetben való kiválóság, mint a burok példája mutatja, a siker egyik legnagyobb biztosítóka. Az emlékirat különösen a tartalékosok és póttartalékosoknak a polgári élet alatt való állandó gyakorlására helyez nagy súlyt. *Fejérváry* báró hosszabb leiratban válaszolt az előterjesztésre. Elmondja, hogy a honvédségnek a czéllövésben való ál-

landó gyakorlatban tartására kezdettől fogva törekedtek. A hetvenes években polgári lövészegyletek alkotásával próbálkoztak. A miniszter ingyen adott katonai fegyvereket, előállítására lőszereket. 1872-ig alakult is vagy nyolcvan egyesület. Egy darabig működtek, de azután a nagy anyagi segítség daczára is feloszlott a legtöbb. Ezek után a tapasztalatok után — írja a miniszter — czéltalannak találja, hogy a lövészegyletekkel új kísérleteket kezdjen. A honvéd legénység gyakorlásának nem marad más módja, mint a kiképzési idő minél teljesebb kiaknázása. Ez irányban a miniszter minden eszközt felhasznál és fel fog használni jövőre is az eredmény tökéletesítésére.

— **Inkei Emil halála.** Aradváros társadalmának egy közismert, tiszteletreméltó tagja halt ma meg. *Inkei* Emil az elhunyt, kinek halála a kereskedő világon kívül mindazoknak gyászja, kik a közügyeket szívükön viselik. Mert *Inkei* valóban a közügyek embere volt, hazafias érzése, munkaszeretete, derék jelleme életének, minden tettét a közjóra irányították. Példányképe volt a modern kereskedőnek, ki a szürke üzleti életből kiemelkedve lelkesedni tudott a szépért, a jóért s otthonos volt a költészet világában is. Széleskörű műveltsége meglátszott egész egyéniségén, melynek dicséretes jellemvonása volt a szegénység. Kiváló nemes érzését már az apai házból hozta magával. Apja *Jeiteles* Leó, az aradi izraelita hitközség jeles tanítója volt, ki 1848-ban a német nyelvű, de magyar érzelmű *Der Patriot* című lapot és később az *Arader Zeitung*-ot szerkesztette. Apja olyan volt, mint a régi zsidó tanítók nagy része. Szegénysége mellett nagyon művelt ember. ki arra törekedett, hogy ha már vagyont nem is adhat gyermekének, adjon tudományt, műveltséget. És az ilyen szegény zsidó tanítóknak fiaiból igen derék emberek lettek. *Inkei* is selfmademan volt, szegény fiuból lett tekintélyes, vagyonos fakeskedővé. A hatvanas években a vármegye tiszteletbeli szolgabírája volt, később azonban a kereskedői pályára ment, de élte végig ott volt azok soraiban, kik a közügyekért küzdenek. Sokáig volt a város törvényhatósági bizottságának tagja és mint ilyen szakbizottságokban nagy tevékenységet fejtett ki. Osziopos embere volt az aradi izraelita hitközségnek. Sokáig betegeskedett szivbaja miatt, mely meg is ölte. Hiába keresett gyógyulást betegségére ellen a hazai és külföldi fürdőkben, a halál ma minden ismerősének gyászára, bekövetkezett. A család által kiadott gyászjelentés így hangzik:

Özv. *Inkei* Emilné szül. *Epstein* Eugénia úgy a maga, mint gyermekei, veje és unokái, valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti a felejtetetlen és forron szeretett férj, apa, após, nagypapa és rokon *Inkei* Emil urnak, folyó évi márczius 21-én, délelőtt 10^{1/2} órakor, életének 59-ik, boldog házasságának 36-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytat. A drága halott hült tetemei folyó évi márczius hó 22-én, délután 3 órakor fognak *Andrássy* tér 6. számú házból az izr. sirkertben a családi sírhelyre örök nyugalomra helyeztetni. Aradon, 1900. márczius 21. Áldott legyen drága emléke! Dr. Rajz Miksáné szül. *Inkei* Róza, özv. *Vig* Jenőné szül. *Inkei* Vilma, dr. *Inkei* Viktor, gyermekei. Dr. Rajz Miksa, veje. Rajz Sándor, Rajz Elek, Rajz Jenő, unokái.

— **Az aradmegyei hitelegylet feloszlása.** Az aradmegyei hitelegylet ma délelőtt tartotta rendes évi közgyűlést *Szathmáry* Gyula elnökle alatt. Az előterjesztett számadásokat elfogadták, s elhatározták, hogy a nyereséget a tartalékalaphoz csatolják. Ezután fontos határozatot hozott a közgyűlés: kimondta, hogy az *egyletet fel fogja oszlatni*. Ennek oka azon körülmény,

hogya a hitelegyletre, mely a kizsádknak és iparosoknak hitelt nyújtó, megyebeli önszegélyző egyesületeket támogatta, nincs többé szükség, miután az állam vette ezt az ügyet a kezébe központi hitelegylet létesítésével. — A felszólalás kimondására legközelebb rendkívüli közgyűlést hívnak egybe, melyen az egyletnek 8000 koronát kitevő tartalék alapját Aradmegye gazdasági céljaira fordítják. A mai közgyűlésen utolsó tárgyként az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjaiul ugyanazokat választották meg, kik a múlt év folyamán e tisztségeket viselték.

— **Uj törvényszéki elnök.** A király *Hardi* Sándor pécsi ítélőtáblai elnöki titkár az ottani törvényszék elnökévé nevezte ki.

— **A brassói román szubvenczió.** A képviselőház mai ülésének folyamán ismét szóba került a már sokszor megvitatott román szubvenczió odíózus ügye. A miniszterelnök *Komjáthy* ismert javaslatára azt a kijelentést tette, hogy román szubvenczióról többé szó sincs és hogy közte és *Wlassics* Gyula kultuszminiszter közt soha semmiféle ügyben s így a brassói kérdésben sem volt nézeteltérés. Ők teljes egyetértésben működtek, a mit okmányokkal és levelekkel is be tud igazolni. Erre aztán érdekes dolog történt. *Komjáthy* felkérték, vonja vissza javaslatát, mit ő készséggel meg is tett. Igen ám, de *Rátkay* László fenntartotta a javaslatot s így szavazni kellett. A javaslatra csak a szélső bal és — természetesen *Komjáthy* is szavazott. Így aztán a javaslatot még is csak elvetették.

— **Athelyezett szolgabírák** *Fábián* László főispán *Vukuleszku* Titusz pécskai szolgabíró, ki e járásban hosszú idő óta és általános megelégedésre működik, Borosjenőbe helyezte át. Helyét *Hanthó* Jenő borosjenői szolgabíró foglalja el, ki hivatalát már holnap átveszi.

— **Bírósági tolmács.** Az aradi kir. törvényszék *Rényi Gazda* János nagy-kikindai lakost híves magyar-román tolmácsává nevezte ki a borosjenői kir. járásbíró mellett.

— **A katonatisztek lakbéré.** Azon katonatisztek számára, kik a városban laknak, ezideig ötödik lakbérosztály volt megállapítva Aradon. Most állapítják meg a következő tíz évre a lakbéréket s ez ügyben már folynak az előtanulmányozások. A lakbéréket, melyekre az elmúlt öt év átlaga az irányadó, előreláthatólag felemelik, miután Aradon a legutóbbi megállapítás óta nagy mérvben felemelkedtek a lakbérék. — Valószínű, hogy egyszerre két fokozattal magasabb lakbérosztályt fog az erre hivatott bizottság véleményezni. A bizottság április 23-án tartja meg tárgyalását, melyen részt vesznek: *Kádas* Kálmán tanácsnok, mint polgári elnök, *Domonkos* Lajos és *Bing* Vilmos polgári szakértők és *Kilényi* János alszámvevő, mint a város képviselője, a katona bizottság tagjai: *Kaffka* Ignác ezredes, *Dietrich* Albert alezredes, *Vörös* Tibor honvédszázados, *Hilmár* és *Teutschländer* főhadnagyok.

— **Wenckheim Frigyes gróf — miniszterjelölt.** A *Magyar Szó* írja: Közöljük a következő híreszteléseket; hitelességükért azonban a híresztelés terjesztőire hárítjuk a felelősséget:

A magyar miniszteriumban tudvalevőleg két tárca, a belügyminiszteri és a királyi személye körüli miniszteri tárca maradt betöltetlenül és nemsokára a vallás- és közoktatásügyi miniszteri szék is megüresedik. *Wlassics* miniszter beteg, ki van fáradva, már két hónap óta tartózkodik délen és csak névleg vezeti az ügyeket. Mihelyt alkalmas ember találunk, leköszön az állásáról. Ez a kérdés azonban nem olyan égető, mint a királyi személye körüli miniszteri tárca betöltése, amely feladattal a miniszterelnök van eddig megbízva. Csak hogy ő meg a belügyminiszteri teendőket is

végzi és nincs is kilátás arra, hogy egy-két hónap előtt ez a kérdés megoldódjon. Daczára annak, hogy a miniszterelnök fázva óvakodik minden személyi kérdéstől, mégis szükséges az, hogy a király személye körüli miniszteri tárca betöltéséről gondoskodjunk. A mértékadó körök *Wenckheim* Frigyes grófot óhajtják ez állásra megnyerni. Ő daczára annak, hogy klerikális érzelmű, rokonszenves a liberális párt előtt. Gavallér ember és távol áll minden személyeskedő pártmozgalmától. Azonban gróf *Wenckheim* Frigyes nem akarta nagy birtokai kezelését idegen kézre bízni, ezért nem fogadta el az ajánlatot; ugyanezt tette gróf *Apponyi* Albert is, a ki az új választások előtt nem akar az aktív politikai életben résztvenni. Egy másik jelölt gróf *Andrássy* Gyula, a ki a *Wekerle*-kormány idejében már viselte ezt az állást, de *Wekerle*vel együtt ő is leköszönt. Gróf *Andrássy* volt az egyedüli miniszter, a ki nem nyert titkos tanácsosi rangot, de a király nemrég kinevezte őt valóságos belső titkos tanácsossá, s ez azt bizonyítja, hogy újra kedves ember lett ő felsége előtt. Azonban megtámadott egészsége miatt ő sem képes ezt a tárczát betölteni. Számbaveendő jelöltek gróf *Szapáry* László Fiume jelenlegi kormányzója és báró *Fehérváry* Imre főispán, a honvédelmi miniszter fia is, a kiket szintén erősen emlegetnek.

Legtöbb esélye van talán gróf *Batthyány* Lajos képviselőnek, a ki régebben Fiume kormányzója volt. Mindenesetre egy-két hét múlva döntést várhatunk ebben az ügyben, mert lehetetlen, hogy a miniszterelnök mind a három tárca teendőit elvégezze.

— **A kereskedelemügyi miniszter a magyar iparért.** A kereskedelemügyi minisztertől *Aradvárosához* leirat érkezett ma, melyben a hazai ipar pártolása végett a város által fogyasztott cikkekéről kimutatást kér. Hasonló leiratot küldött a többi törvényhatóságokhoz és intézetekhez is.

— **A szegedi kiállítás érmei.** A múlt év szeptember havában Szegeden megtartott első mezőgazdasági országos kiállításon kitüntetett iparosoknak a kiállítási érmeiket most küldi szét az országos magyar gazdasági egyesület. A nagyszámu kitüntetések közül azonban az aranyérmeik még munkában vannak s csak a jövő hó folyamán kerülnek kiosztásra. Rövidesen tehát a kitüntetett aradi és aradmegyei kiállítók is megkapják érmeiket.

— **Az egyetemi ifjuság és a pángermánok.** A budapesti egyetemi-kör ma a következő felhívást bocsátotta ki: Egyetemi polgártársak! A lapokból bizonyára mindannyian méltó megbotránkozással vettétek annak a minden magyar érzéket fölkorbaesoló vétkes agitációnak a hírét, a melyet a délvidéki német származású főiskolai ifjak, magyar állampolgárok, a magyarság ellen kifejtének. — mérgező maszlagokkal megmételvezve lelküket s megtántorítva hazafiúi hűségükben — ellenségévé levén saját hazájoknak.

Egyetemi polgártársak! Ebben a tárgyban holnap 1900. márczius 21-én délután 6 órakor az egyetem új kupolacsarnokában ifjusági gyűlést tartunk. Gyűljünk össze, fejezzük ki megbotránkozásunkat és megvetésünket a hazaárulók ellen, emeljük föl szavunkat a vétkes bűn ellen, siessünk a veszélyben forgók megmentésére.

A magyarság szent érdeke forog itt szóban! A magyar ifjuság nem maradhat közömbös nemzetének nagy érdekei iránt. Az igazügy nevében számíthatunk rátok.

— **A szenatéri dráma.** Körülbelül egy év előtt történt, hogy az aradi szenatérien *Kis* János a feleségére lőtt s le akarta lőni egyik szomszédját, ki szerinte az asszony szeretője volt. Kist az aradi törvényszék ezért három évi fegyházra és öt évi hivatalvesztésre ítélte. Az ügy azután a nagyváradi kir. táblához került, honnan ma jött meg az ítélet, mely *Kisre* egy évi fegyházat szab s mellékbüntetésül öt évi hi-

vatalvesztést. A büntetésből az elítélt négy hónapot töltött ki vizsgálati fogsága alatt.

— **Eljegyzés.** *Fertig* Salamon Sándor, az államvasutak aradi üzletvezetőségéhez beosztott mérnök eljegyezte *Náthán* Salamon dr. kolozsvári ügyvéd és törvényhatósági bizottsági tag leányát, *Irén* kisasszonyt.

— **Macskazene az intendánsnak.** A budapesti egyetemi polgárok ma este újból tüntettek. — Előzőleg gyűlést tartottak, melyen hazafias melegséggel s erélyes szavakban tiltakoztak a bécsi szász egyetemi ifjak pángermán törekvései ellen. Mikor a gyűlés véget ért, a sok száz főből álló egyetemi polgárság *Keglevich* István gróf intendáns lakása elé vonult s ott éktelen macskazenét rögtönzött.

— Abczug *Keglevich*!

— Le az intendánssal!

— Éljen *Jászai* Mari!

Ez a három volt a jelszó, amiből meg lehet érteni, hogy a macskazene azért szólt az intendánsnak, mert azt akarta, hogy *Jászai* Mari személyében kérje ki magát az egyetemi ifjak márcziusi ünnepére, amit a nagy tragika ismert okokból — az intendáns és közte levő feszült viszony miatt — nem tehetett meg. A rendőrség gyorsan a tüntetők közt termett és széjjelkergette őket. Mindössze egy elfogatás történt.

— **A berlini akadémia ünnepe.** A berlini akadémia alapításának 200-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeket tegnap disztrakoma fejezte be, a melyben a hatóságok képviselői és sok bel- és külföldi tudós, összesen körülbelül 300 ember vett részt. *Miquel* pénzügyminiszter *Vilmos* császárt élte, azután a tudományok terjedését, mint a békének egyik elemét magasztalta, kiemelve, hogy a német nemzet törekvése az emberiség haladása érdekében való bekés versenyre irányul. Azután mások is beszéltek, köztük *Virchow* tanár, aki az akadémiaakra és egyetemekre üritette poharát, a melyeknek nevében *Arcolí* római és *Holzinger* prágai egyetemi tanárok mondtak köszönetet.

— **Megdézsmált ékszerüzlet.** *Hölzel* Bertalan budapesti ékszerésznek akácza-utcai üzletébe ma késő este betörök jártak. A tulajdonos családjával az operaházban volt, s a mikor onnan visszatért, üzletét kifosztva találta. A betörök az üzletajtót álkulcsossal nyitották föl s hatoltak az üzletbe, a hol a *Wertheim*-kasza tárva volt s abból 80 forint készpénzt s mint egy 600 forint értékű ékszer hiányzott. A rendőrség a tettesek kinyomozására széles körű intézkedéseket tett.

— **A városok kongresszusa.** Ismeretes, hogy *Győr* a városokat kongresszusra hívta. Ma körlevelet küldött Győr Aradhoz s ebben értesítést kér, hogy a város kik által képviselteti magát a kongresszuson.

— **A bánhegyesi izgatók.** A szegedi kir. ügyészségnél a mai nap folyamán nagyobb bűnügyről tettek feljelentést Tótbánhegyesről. Az elmúlt napok egyikén a községben harminczegy oláh nemzetiségű ember engedély nélkül titkos gyűlést tartott, amelyen izgattak a magyar alkotmány, a törvény, a hatóság és azok egyes tagjai ellen. A titkos gyűlés éjnek idején folyt le *Opcsu* István hirhedt szocialista házában. A községi előljáróság figyelmét kikerülte a titkos összejövetel s csak később értesült arról oly módon, hogy névtelen levélben feljelentést tettek a gyülesezők ellen. A levél alapján a hatóság vizsgálatot indított, amelynek során kiderült, hogy a románok a legvakmerőbb módon izgattak az alkotmány, törvény és a hatóság ellen. A följelentés vétele után a kir. ügyészség megindította a bűnvádi eljárást a titkos gyűlést rendező magyargyűlölő egyének ellen.

— **Halálozás.** *Missits* Sándor nyug. telek-könyvvezető élte 74-ik, boldog házassága 44-ik évében ma rövid szenvedés után elhunyt. Te-

metése holnap, pénteken délután 3 órakor lesz az Aulich-utcai gyászszószól.

— **Az orléansi herceg magyar honpolgár.** Egy francia lap emlékezik meg arról a bécsi főúri körökben elterjedt hírről, hogy az orléansi herceg *Magyarországon szándékozik állandóan megtelepedni.* Fülöp orléansi herceg, a legitimisták trónkövetelője, aki legutóbb a nacjonalisták antiszemita hajszájában kért magának részt, tudvalevőleg veje *József* főhercegnek és *Mária Dorottya* főhercegnőnek a férje. A francia trónkövetelő az említett forrás szerint *Alcsuth* közelében szemelt ki magának birtokokat, amelyet meg fog vásárolni.

— **A szobaczius kritikája.** Juczi szobaczius a színház előcsarnokában várja a nagyságát. Mikor hazafelé mennek, ezt kérdi:

— Nagysága kérem, szép volt a színház?

— Elég szép volt, csak hogy nagyon szomorú volt. A darab végéig hatan haltak meg.

— Azt mindjárt gondoltam, mikor láttam, hogy annyi koszorút visznek a színházba...

— **Katonai pályázatok.** A városhoz több katonai iskolai és ezzel rokon hely elnyerhetésére vonatkozó pályázati hirdetmény érkezett. Az illető helyek a következők: a katonai tisztárva fiúk nevelő intézeténél, a katonai alreáliskolánál, két hely a katonai akadémiánál, katonai tisztleányainak soproni nevelő intézeténél és a fiumei hadi tengerészeti akadémiánál üresedésben lévő helyek. A pályázati hirdetmények a város katonai ügyi osztályánál tekinthetők meg. Pályázatok május 15-ig adhatók be a legközelebbi hadkiegészítő parancsnokság útján.

— **Jöjj vissza hozzám...** Apró félreértések láncolata csak az emberi élet, mégis legtöbbször ilyenekből fonódnak egybe a családi drámák legizgalmasabb jelenetei. Egy könnyen elejtett szó gyakran megméltatója az addig zavartalan közös boldogságnak. Egy szeszélyes pillanat mily gyorsan földulhatja a legerősebb alapokon nyugvó családi egyetértést is. Szeretik egymást a férfi és a nő. Nem ismerik csak hírből a szegénységet. Nem árnyékolja semmi boru arcukat és mégis... egy napon a forró eddig érzett szerelem a legalacsonyabb fokra száll le és hideg gyűlölet ejti meg a szíveket. Az ok többször — csaknem semmiség vagy alig valami. De kimondják, hogy együtt élniök többé lehetetlen. Megutálják egymást — elszakadnak. A férfi külön válik az imádott nőtől, ha szereti is, sokkal büszkébb önére, sem hogy megkísérlelje a kibékülést. Megkeresi a kenyerét is, éppen úgy, mint eddig De a nő, ha szegény is hozzá, mit tegyen? A megélhetés gondjait nem bírja. Egy darabig csak küszködik sorsával és szenved szívében és testében. De az igazságtalan létért való küzdelemben a kenyér követeli jogait, a lelki indulatok fölött győzedelmeskedik végre a próza. Elván-szorog a törvényre:

— Én férjem, én uram, jöjj vissza hozzám...

A törvény aztán parancsol, mint ez a kis história is igazolja:

„*Asztalos János dr. kolozsvári ügyvéd által képviselt Kossutány Anna folyamodó kérésére ismeretlen helyen tartózkodó Reytermacher Géza az 1894. évi XXXI. t.-cz. 77. §-a értelmében ezennel fölhatik, hogy a közöttük 1899. január 28-án létrejött házassági köteléken alapuló életközönségnek visszaállítására végett egy év leforgása alatt nevéhez térjen vissza, mert ellenkező esetben...*“

Világos, hogy az ellenkező eset fog bekövetkezni. A férjet hiába hívja a nő:

— Jöjj vissza hozzám, édes uram... megbocsátok neked... feledjük el, a mi történt, oh jöjj...

A férfi csak nem jő többé vissza. Talán

már rég elfeledte azt is, hogy valaha családi tűzhelye volt, a hol oly boldogan éltek drága feleségével.

— **Összegette a gőz.** A német-perégi tejszövetkezet gépszobájában ma nagy szerencsétlenség történt. A kazán valahol léket kapott s a kiömlő gőz *Herodes* Venczel munkást súlyosan megégette, úgy, hogy aligha marad életben. *Herodes* elmebajos ember, de nem bánt senkit s egész tisztességesen elvégezte a rá bízott munkát. A szerencsétlenség színhelyén *Vukuleszku* Titusz szolgabíró jegyzőkönyvet vett fel.

— **A menház új lakói.** Az aradi menházban a városnak „*Ferencz József*“ neven létesített két alapítványi helye üresedett meg. Ezeket a helyeket *Tabakovics* Dömével és *Grünwald* Alberttel töltötték be. Az előbbi vak s így annál érdekesebb a város pártfogására.

— **Kirabolt nagytőzsde-tulajdonos.** Vakmerő rablás történt ma Zentán. *Kragulyevits* Szabbasz tőzsde-tulajdonosnak főtéri üzletében. Délben, amikor üzletének üvegajtáját bezárta, hazament, visszajövet azonban nyitva találta üzletének ajtaját s mikor a pénziókot kinyitotta, abból 400 frt hiányzott. A gyanu *Rácz* Dusanra, egy rovott multu egyénre irányult, aki már több ízben követett el betöréses lopást. A rendőrség elfogta, de miután alibijét igazolta, elbocsátották. A nyomozást a legszeleesebb körben folytatják.

— **Egy színésznő emlékezete.** A mult télen, mint annak idején megirtuk, öngyilkossá lett *Rubosné Serfőzy Zseni*, *Komjáthy* János debreczeni színigazgató primadonnája. A fiatal aszszonyt szerelemfűtés kergette a halálba, most pedig a debreczeni színház törzsközönsége kegyeletes módon emlékezik meg a szerencsétlen színésznőről. Közadakozás útján siremléket állítatnak *Serfőzy Zseninek*, a kit tulérzékenység vitt a halálba.

— **Az elmebajos Vesztróczy.** *Vesztróczy* Istvánt, a több sikkasztás miatt börtönbe került elöljárót, a budapesti kir. törvényszék elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte *Czinkosát*, özv. *Nagy* Ferencz név tudvalevően a törvényszék már elítélte, *Vesztróczy* azonban még a vizsgálat folyamán megőrült, s a végtárgyaláson meg sem jelent.

— **Harmincz hektoliter beszózott bor.** Abban a hirhéd borhamisítási ügyben, mely *Costa* Pál szegedi olasz korcsmáros nevéhez fűződik, az utolsó aktus is megtörtént. Mint szegedi levelezőnk írja, *Koczor* János főkapitány helyettes és *Csonka* Ferencz városi vegyész a vízzel hamisított öt hordó, összesen *harmincz hektoliter* bort ma lesózták. A denaturált borkat *Costa* a saját céljaira használhatja.

— **Tűz Simándon.** F. hó 20-án *Simándon* az *Ungurán* János tulajdonát képező ház leégett. *Ungurán* valahol Temes megyében szolgált, házat pedig *Albis* Jánosnak adta ki haszonbérbe, kinek felesége tegnap kenyeret akart sütni s szalmával és egyéb törmelékekkel annyira befűtötte a kemenczét, hogy a láng kicsapott s a korhadt faneműek tüzet fognak. A csendőrség erélyes fellépésének sikerült a tüzet lokalizálni, mert a szomszédok vonakodtak az oltástól. A ház nem volt biztosítva.

— **Koszorumegváltás.** Bold. Inkei Emil ur ravatalára szánt koszoru megváltása fejében *dr. Tolnai* János ur az izr. jótékony egyesületnek tiz koronát adományozni sziveskedett, mely kegyeletes és emberbaráti adományért halás köszönetét fejezi ki *Lusztig* Adolf elnök.

— **Famunkások sztrájkja.** Berlinből táviratozzák: A berlini faiparos-munkások sztrájkja tegnap este a békéltető bizottság előtt létrejött megegyezéssel befejeződött. A sztrájkban tizenötezer munkás vett részt, akik hétfőn állnak újra munkába, ha a munkások és a munkaadók testületei jóváhagyják a kiegyezést.

— **Pezsgőző örült** cím alatt tegnap közölt hírünkre nevezte ma *Szabó* Kálmántól a *Salacz-utcai „Kispipa“* vendéglő tulajdonosától azt a felvilágosítást nyertük, hogy az illető, *Gyermek* nevű meg-

háborodott városi segélyezett nem az ő vendéglőjében költekezett.

— **Azon számtalan tárgy között, melyek Porter** Vilmos koronás áruházában a látogató érdeklődését fogva tartják, nem csekély mértékben emelkednek ki a bórarak. Elmondhatjuk, hogy a koronás áruház bóraru raktára valóban meglepő. Igazán jó szolid készítmények kaphatók ott, nem hiába feketeti erre *Porter* Vilmos a fősulyt.

— **Emeletes ház dob alatt.** E hó 26-án délután 3 órakor kerül bírói árverés alá az Eötvös-utca és Szabadságtér sarkán levő *Holler*-féle kétemeletes ház, melyben a jónévű *Pölzl* kávéház is van. Az árverés iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik, s minden jel arra mutat, hogy élénk részvétel mellett fog az árverési aktus az új törvényszéki palotában lefolyni.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Zene a Központi-kávéházban.** Minden csütörtökön és vasárnap *elsőrangú cigányzenekar* játszik a Központi-kávéházban. *Bemenet* díjtalan. *Első hangverseny* ma este 8 órakor.

A Kölcsey-egyesület köréből.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, márczius 21.

Az ereklye-muzeumban levő hivatalos helyiségében ma délután választmányi ülést tartott a *Kölcsey Egyesület*, melyen tárgyalásra került a *monografia* ügye is. Erdemileg ma még nem határoztak. előbb informáltatják magukat illetékes helyen az ügy állásáról.

Volt egy másik érdekes tárgya is a választmányi ülésnek. *Somogyi* Gyula azt indítványozta, hogy indítson az egyesület egy „tudományos jellegű“ havi folyóiratot. Ezt az indítványt megbeszélés végéig szakosított bizottságnak adták ki.

(A monografia ügye.)

Varjassy Árpád elnök megnyitván az ülést, üdvözlö az új titkárt: *Pókász* Imrét, ki először van ily minőségben választmányi ülésen jelen. *Pókász* Imre felolvasta *Jancsó* Benedek dr. a monografia szerkesztőjének levelét, melyet a minap közöltünk.

Somogyi Gyula *Jancsó* állításaival szemben felhozta, hogy ő és *Abrai* Lajos, mint az egyesületnek a monografia ügyben kiküldöttei, soha sem kaptak meghívót a monografia-bizottság ülésére. Egyszer azonban a monografia-bizottság elnökének, a főispánnak elnöklété alatt ő és *Abrai* tárgyaltak a geologiai kötet dolgában *Jancsó* Benedekkel, de akkor sem a bizottsági titkár, sem bizottsági tagok nem voltak jelen. Az ügy érdeméhez szólva, felszólítani szeretném *Jancsót*, hogy kötelezettségéhez híven a monografiát 1902-ben minden körülmények között fejezze be. Ami pedig a költséghiányt illeti, tanácsért és véleményért irásbelileg forduljon a monografia-bizottsághoz.

Eltvi Illes László azt kívánja, hogy a Kölcsey Egyesület könyvtárában heverő monografia-köteteket a monografia bizottság értékelje, azaz könyvkereskedői forgalomba hozza, mert hiszen ezen köteteket az egyesület csak letétként tekinti.

Varjassy Árpád elnök visszamutat arra, hogy az egyesület, midőn még szegény volt kétezeröt száz forintot adott a monografia céljaira, azon feltétel alatt, hogy mindent tudomására adnak az egyesületnek, a mi a monografia ügyében történik. Pedig nem tudnak semmit ezen fontos ügy állásáról. Azt tudja, hogy a monografia kötetek elszárgulva, nedvesen fekszenek egy szűk, dohos helyiségben. Egy bizottság kiküldését javasolja mely eljárna *Fübián* László főispánnal a monografia bizottság elnökével, ezen bizottság ügyszerintainak kiadása végett, melyekből aztán megállapíthatnák, hogy mi történt eddig és mi fog történni.

Pekár Károly indítványára az elnök vezetése alatt *Somogyi* Gyula és *Abrai* Lajos fogják felkeresni a főispánt.

(Népiskolák, zseurok.)

Következett a tárgysorozat második pontja. A megyebeli népiskolák segélyezésére a közoktatásügyi miniszter 400 koronát juttatott az egyesületnek.

Ezután Somogyi Gyula a felolvasó estélyekről számolt be. Ezek az estélyek a közönség körében pártfogásra találtak.

(Kisebb ügyek.)

Elnök bejelenti, hogy a Nemzeti Szalontól vásárolt képek kisorsolása megtörtént. A tizenegy darab képből eddig hatot vittek el a nyerek.

Uj tagokul felvétettek: Pataky János, Burján János gimnáziumi igazgató, Stern Margit, Steiner Béla, Riemer János, Réthy fémiparis-kolai tanár.

A pécskai ásatásokra újlag folyósított a kormány az egyesületnek 300 forintot. Ezen összeg kellő felhasználása előtt megkérdezik Dömötör Lászlót az ásatások további terveiről.

Lendvai Sándor avval a 100 korona tiszteletdíjjal, melyet mint pénztárnok kap, az egyesület alapító-tagjai sorába lépett.

Az ülésen jelen voltak: Varjassy Árpád elnökle mellett Buja Sándor, Eckhart Ede, Edvi-Ilés László, Fényes Dezső, Kilyen János, Lendvai Sándor, Neuman Adolf, Posgay Lajos dr., Pekár Károly, Pókász Imre titkár, Rieger Imre, Rosenberg Sándor dr. Somogyi Gyula és Szöllösi István választmányi tagok.

EGYESÜLETI ELET.

(*) A "Kossuth Lajos" betegsegélyző- és temetkezési-egylet folyó évi márczius hó 25-én, d. u. 2 órakor az egylet saját helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elméleti megnyitó, alelnök emlékbeszéde és az évi jelentés felolvasása.

TANÜGY.

(-) A polgári iskolai igazgatók fizetése. Az aradi polgári iskolai igazgatók ismeretes kérvénye ügyében az iskolaszék által kiküldött albizottság ma délután Millig József iskola-felügyelő elnökle mellett ülést tartott.

Az ülés tárgya az volt, hogy a bizottság véleményes jelentést tegyen a polgári iskolai igazgatók ama kérvényére nézve, melyben igazgatói pótlékaiknak a törzsfizetéshez való számítását kérték.

(-) Az Aradvidéki tanító-egylet aradi fiókbizottsága ma tartotta ülését, melynek érdekes tárgyai elég nagy számban gyűjtötték össze a buzgó tanítókat.

lati tanulása volt. Lautner Mátvás a helybeli evangélikus iskola igazgatója olvasta fel értekezését az osztatlan iskolák tantervéről.

SPORT.

+ A pécskai kerékpár-egylet a Pécskáról eltávozó elnök, Vukuleszku Titusz szolgabíró helyébe Friedmann József alelnököt, alelnökké pedig Reiner Adolfot választotta meg.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A szentannai zendülés. Megirtuk, hogy a nagyváradi kir. tábla az aradi törvényszéknek a szentannai zendülés ügyében hozott vádhatározatát, mely Szeiler Antalné és 74 társa felebbezése folytán került elébe, jóváhagyta.

KÜLÖNFELÉK.

Halál vér nélkül. Az orvosok a most folyó háboruban többször megfigyelték, hogy katonák elestek s rövid idő alatt meghaltak, anélkül, hogy testiükön a legkisebb sérülést találtak volna.

Orvosok közt.

Doktor ur, figyelmeztetem önt, hogy kollégája, Szabó doktor mindenütt azt hieszteli, hogy neki több betege van, mint önnek.

Igazat mond. En ugyanis meggyógyítom a betegeimet.

A vasuti gőzszip eredete. Akkoriban, amikor a vasut intézménye ugyszólván csak a gyermekkoraát élte, a lokomotivok vezetői még csak egyszerű bádogkürttel hívták fel magukra a figyelmet.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

A szeszadó módosítása ellen fölíratot intézett a képviselőházhoz Temesvár városa. Kijelenté, hogy a város ipari szeszgyárai mily jelentékeny összeggel járulnak a város kiadásának fedezéséhez s mily jelentékeny számú existenciát tartanak fön.

Fizetésképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésképtelenségeket jelenti: Vésér Jakab és fia, keresk. czég Tolna.

S z e s z ü z l e t

Márczius 21.

Mal jogyzéseink: Készürű nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 116 korona hordó nélkül per 100 liter 70 korona fogyasztási adót.

Száritott moslék 11 korona métermézsánként.

Budapest-köbányai sertéskeresk. csarnok.

Márczius 21.

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 94.—96.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban —. fillig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 97.—98.— fillig. Közép páronként 220—280 kilogrammon felüli sulyban —. fillig. Könnyű páronként 220 kilogramm sulyban —. fillig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban —. fillig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban —. fillig. Könnyű páronként 250 kilogramm sulyban —. fillig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 98.— 100.— fillig. Közép páronként 240—280 kilogramm sulyban 97.—98.— fillig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérben értendők.

Sertéslétszám: Márzcius hó 18-án volt készlet 29102 darab, márczius hó 19-én fólhajtattott —106 darab, márczius hó 19-én elszállítottott —440 darab, márczius hó 20-án maradt készletben 28768 darab.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktözsden.

Budapest, 1900. márczius 21.

Table with exchange rates for various goods and currencies. Items include Magyar aranyjáradék 4%, Magyar koronajáradék 4%, Magyar arany 4 1/2%, Magyar ezüst 4 1/2%, Magyar keleti vasut, Magyar földterhermentesítési kötvény, Magyar italmegváltási kötvény, Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény, Magyar nyere-menysorsjegy kölcsön, Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön, Osztrák papírjáradék, Osztrák járadék ezüst, Osztrák járadék arany, Koronajáradék, 1860-iki államsorsjegyek, Osztrák-magyar bankrészevény, Magyar hitelbank részevény, Osztrák hitelintezet részevény, Osztrák-magyar államvasut, 20 frankos arany (Napoleonodor), Nemet birodalmi marka, London, Paris.

első aradi gyártelep részvénytársaság felszámolás alatt.

Felhívás.

Társaságunk a f. év márczius hó 3-án tartott rend-
küli közgyűlésen feloszolván, a társasági vagyoni törvényszerű
felszámolása elrendeltetett.

Emélfogva felkérjük a kereskedelmi törvény 202. §-a ér-
telmében hitelezőinket, illetve mindazokat kik társaságunk ellen
való igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen felhi-
vásban hivataltól számitandó hat hó alatt ellenünk
nyilvánítsák.

Arad, 1900. évi márczius hó 20-án.

Az első aradi gyártelep részvénytársaság
felszámolás alatt.

1895—1899. tkvi sz.

Árverési

Hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. járásbiróság,
1895. évi tkvi hatóság közhirre teszi,
hogy Zuckmann Henrik taucezi
Károly végrehajtható, Motorka
Károly silingyiai lakos végrehaj-
tható szenvedő elleni 17 frt 69
centes követelés és járul. iránti
végrehajtási ügyében az árverést
elrendelte, minek folytán az aradi
törvényszék a borosjenői kir.
járásbiróság területében fekvő és
Silinyia községi 23. sz. tkvben
1-7. 10. sor (66—67.) 433/a.
/b. hrzi számú beltelkes ház
két drb szántó föld 359 frtban
megállapított kikiáltási árban az
1900. évi április hó 18. napján d. e.
őrkör Silingyia községében
tartandó nyilvános árverésen
részvevő feltételek alatt fog el-
adni u. m.

1. Ha a kikiáltási áron felül
valaki nem tétetik az elárverezendő
tulajdonra a kikiáltási áron alól is
adhatni.

2. Árverési kivánok tartoznak
ingatlan becsárának 10%-át,
vagy 35 frt 90 kr., készpénz-
vagy az 1881. évi november
13. 3333. sz. a. kelt igazságügy-
miniszeri rendelet 8. §-ában kife-
jező adékképes értékpapirokban
kifizetett kezéhez letenni, vagy
1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a ér-
telmében a bánatpénznek a bírósá-
g által történt előleges elhelyezése-
re kikiáltott elismervényt átszol-
tatni.

3. Vevő köteles a vételért három
napon belül részletben, és pedig az
első részlet az árverés jogerőre emelke-
désétől számított 15 nap alatt, a
másikat ugyanazon naptól szá-
mított 30 nap alatt, a harmadikat
azon naptól számított 45
nap alatt, minden egyes vételért
az után az árverés napjától
számított 6%-os kamatokkal
a szabályszerű letéti deczvény
szabályai szerint az 1881. évi
189425. igazságügyminiszeri
rendeletben előírt
a bánatpénzt a bíróság az
első részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi
pontjai a hivatalos órák alatt ezen
kir. járásbiróság telekkönyvi ha-
tóságánál és Silingyia, Jarkos és
Lugozó községek előljárási hatóságánál
megtekinthetők.

Borosjenőn, a kir. járásbiróság
tkvi hatósága 1899. évi november
hó 15-ik napján.

1096 **Bittó,** kir. járásbíró.

Arad szab. kir. városi kap. hiv.

2535—1900.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényha-
tósági bizottságának 3237/131—881.
sz. a. kelt s a nagyméltóságú m.
kir. belügyminiszerium által a
54186—1881. sz. a. jóváhagyott
szabályrendelet alapján felhívom
a ház, kert, szőlő és föld tulajdo-
nosokat, valamint azok bérlőit,
hogy udvaraik, kertjük, szőlőjük
és földeiken levő gyümölcs- és
diszfaokról, bokrok és cserjékről a
hernyó fészkeket és petegyűrű-
ket folyó évi április hó 5-ig lesze-
dessék és azokat tűzveszélyre al-
kalmatlanná nem szolgáltató helyen el-
égessék; tavasz és nyár folyamán
mutatkozó hernyók és hernyó há-
lók szintén leszedendők és elége-
tendőek.

Különös figyelem fordítandó to-
vábbá a cserebogaraknak — úgy
kifejezett bogár, mint pajor alakjá-
ban — szorgos irtására. A hivat-
kozott szabályrendelet értelmében
köteles a tulajdonos vagy bérlő
azon szomszédját, ki a hernyózást
a fenti módon nem eszközli, a
kapitányi hivatalnak bejelenteni.

Erről az érdekeltek azzal érte-
sítettnek, hogy a hernyózást mu-
lasztók az érintett szabályrendelet
4-ik szakasza értelmében azonfe-
lül, hogy a munkálat költségére
hivatalból elrendeltetik, 25 frtig,
azon szomszéd pedig, ki a beje-
lentést sem teljesíti 10 frtig ter-
jedhető pénzbírsággal fog büntet-
tetni.

Ezzel kapcsolatban a kártékony
rovarokat pusztító éneklő madarak
kímélését a lakosság különös fi-
gyelmébe ajánlom.

Arad, 1900. évi febr. hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

883—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a ké-
rődőknek és sertéseknek Ausz-
triából Magyarországra való beho-
zatala tekintetében jelenleg érvény-
ben levő intézkedéseket tartalmazó
397. számú állategészségügyi érte-
sítő hivatalomban az érdekeltek
által megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó
28-án.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

656—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy kéröd-
őknek és sertéseknek Ausztriából
Magyarországra való behozatala
tekintetében jelenleg érvényes in-
tézkedéseket tartalmazó 393. szá-
mu állategészségügyi értesítő hi-
vatalomban az érdekeltek által
megtekinthető.

Aradon, 1900. évi február hó 13.

Salacz,

kir. tan. polgármester.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

2512—1900.

Hirdetmény.

A vető és fűmagvakat vásároló közönséget értesitem, hogy az
1895. évi XLVI. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott 38286—96. számú
földmivvelésügyi miniszeri rendelet 8-ik §. értelmében a vető és fű-
magvak árusításával foglalkozók a következők szigorú betartására
vannak kötelezve.

Vető- és fűmagvak alatt értetnek az országban a mezőgazdasági
termelés tárgyát képező, vagy e célra máshonnan behozott kultúrnövények:
általában kereskedelmi, ipar-, gyógy-, kerti- és takarmánynövények, valamint
a fűvek magvai, úgyszintén az erdei magvak is, melyek termelés céljára
iparszerűen forgalomba hozattak, illetve kínálnak vagy árulnak.

A vető- és fűmagvak iparszerű forgalomba hozatala, illetve kínálása és
árulása 10 kgr.-on felüli mennyiségekben a következő szabályok szerint
történnék:

A vető- és fűmagvak csakis az eladó nevének, az illető mag fajának,
illetve válfajának és származásának (ha ehhez valamely tulajdonság van kötve),
valamint az illető mag tisztaságának (súly szerint) % -ban, úgyszintén csirázó
képességének (szemek száma szerint) % -ban való határozott megjelölése mellett
hozhatók forgalomba. Ha a mag válfaja vagy származása az eladó előtt is-
meretlen, ezt különösen kijelenteni, illetve megjelölni tartozik.

A tisztaság és csirázó képesség % számai külön-külön meghatározott
számmal jelölendők; tehát pl. a tisztaság ekként 85—90% -nem jelölhető.

Ezeknek a megjelöléseknek az eladó részéről irásban meg nem rövidített
szavakkal, a számjелеk tisztán kiírva és pedig vagy az ajánlatban, kötelelben
vagy számlában, vagy esetleg külön értesítvényben, a kicsinybeni vagy köz-
vetítő útján eladásoknál magán a zsákon (burkolaton) le nem törölhető vagy
egy könnyen el nem távolítható módon kell megtörténni. A mennyiben ez nem
magán a zsákon (burkolaton) történnik, a zsákoknak az eladó nevének, vagy czé-
gységén kívül még egy más oly jellel kell megjelölve lenni, melynek alapján
az árjegyzékben, ajánlatban, kötelelben, illetve számlában vagy külön értesít-
vényben jelzett árú azonossága kétségtelenül megállapítható legyen.

A vető- és fűmagvak szállításánál, az erre használt zsákok (burkolatok)
az eladó pecsétjével (ólomzár) zárandók le, ha csak erre illetékes állami mag-
vizsgáló állomás részéről ólomzárva nem volnának.

Mindazokban az esetekben, melyekben vető- és fűmagvak magkereskedők
részéről számla vagy más külön írásbeli értesítvény mellett szállítatnak,
köteles az eladó magkereskedő az A. melléklet szerinti nyomtatvány*) egy
példányát csatolni, melynek a szállított vető- vagy fűmag burkolatán alkalmaz-
zott jel, a mag fajának, illetve válfajának, származásának, valamint tisztasági
és csirázóképességi % -ára vonatkozó köteles megjelölés kitüntetésére szolgáló
rovatait az eladó kitöltheti.

Vető- és fűmagvaknak, mint „nyersárunak“ termelők részéről magkeres-
kedők részére történő eladásoknál és a magkereskedők egymásközötti forgal-
mában a jelen határozmányok — az illető magvak fajának, illetve válfajának,
valamint eredetének vagy származásának megjelölésén kívül — nem kötelezők.
(L. 6. §. 2. pontját).

Lóher- és luczerna-magvakat, ha azok nem teljesen arankamentesek, ter-
mesztés céljából forgalomba hozni tilos (1894. XII. t.-cz. 51. §.) úgyszintén
az egyéb vetőmagvakat is, ha azok a mezőgazdaságra (növénytermelésre) ká-
ros gyomok magvait tartalmazzák.

A vető- és fűmagvaknak az eladó részéről kötelezően megjelölt és ezzel
biztosított legkisebb tisztasági és csirázóképességi % -ára való ellenőrző vizs-
gálatoknál ugy a tisztaságban, mind a csirázóképességben külön-külön mutat-
kozó 5%-nyi hiány meg van engedve. Ha pedig a vizsgálat esetleg a tiszta-
ságnál a fenténél nagyobb hiányt, a csirázóképességénél ellenben a biztosítottnál
magasabb %-ot talál, vagy megfordítva, ezen esetekben a biztosított legki-
sebb tisztasági és csirázóképességi % -ok számainak 100-zal osztandó szorza-
tával szemben, a vizsgálat által talált két számadat ugyan e számtani ered-
ménye a fűmagvaknál 10%-nyi, a többi vetőmagvaknál pedig 5%-nyi hiányt
mutathat.

Figyelmeztetem tehát a közönséget, hogy vető vagy fűmagvak
vételénél óvatosan járjon el s hogy a kereskedőtől az illető mag fa-
jának, illetve válfajának származásának valamint a mag tisztaságának
úgyszintén csirázó képességének % -ban való határozott megjelölését
és mindezekért a szavatosság elvállalását követelni jogosítva van.

Arad, 1900. február 15.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

*) A magvizsgáló állomásokról szerzendő be.

255—1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az aradi kir. járásbírósa V. 400—900. számú végzése által Blau Zsigmond bécsi lakos javára Kurzer Bertalan aradi lakos ellen 49 kor. 40 fillér tőke, ennek 1898. évi decz. hó 5-ik napjától számítható 6% kamatai és eddig összesen 40 korona 62 fill. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 960 Koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a V. 400—900. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Aradon, Szabadság-tér 11. szám alatt leendő eszközésére 1900. évi márczius hó 22-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-czik 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1900. évi márcz. hó 9. napján.

Györffy Arnold,

bir. végrehajtó.

Lakik Vörösmarthy-u. 3. sz.

3886—1900. h. k.

Hirdetmény.

F. évi márczius hó 15-ikén egy kutya által 6 egyén megmaratott.

A kutya felbonczoltatván az veszettségben gyanusnak találtott, minélfogva az 1888. évi VII. t.-cz. végrehajtása tárgyában a nagymélt. földmívelési m. kir. miniszterium által 40,000. 1888. sz. alatt kiadott utasítás 188 §-a alapján az Arad szab. kir. város területén levő összes kutyáknek 40 napig kötve tartását, vagy pedig

ugy az utcán valamint otthon a lakásban is harapás ellen biztos szájkosárral való ellátását rendelem el.

Miről alkalmazkodással a közönséget azzal értesitem, hogy az elfogott kutyák a törvény rendelkezése szerint kiadhatók nem lévén a szájkosár nélkül szabadon járó kutyák kivétel nélkül elfogatni és gazdáik a törvény rendeletéhez képest kérdőre vonatni és büntettetni fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I-ső foku állategészségügyi hatóságtól 1900. márcz. 19.

Sarlot
főkapitány.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az m.-radnai kir. bíróság mint tükvi hatóság közhirre teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak, Pavikaaluj Juon czurki Jozsif dumroviczai végrehajtást szenvedő elleni 96 frt 84 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a m.-radnai kir. járásbírósa területén lévő, Dumbrovicza községében fekvő, a dumbroviczai 161. sz. tükvhen A I. 2. és 4. sor (480. 481. és 1504/3. hrsz. külsőségre az árverést 435 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi május hó 22-ik napján d. e. 11 órakor Dumbrovicza községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 43 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságná előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

M.-Radnán, 1900. évi február hó 7. napján.

Az m.-radnai kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Embey

kir. aljbíró.

1092

Husvétai ajándékok kiállítása.

PASCHEK OTTOKÁR utóda

chocoládé és czukorka gyárában

Arad, Deák Ferencz-utca 36. sz. (az udvarban.)

Igen diszes, ritka szép kivitelű husvétai ajándékokra alkalmas számos áruk, u. m. husvétai tojás 1/2 fillértől 6 koronáig, chocoládé nyulak, különböző állatok, kosarak, stb. stb. legjutányosabb árakban kaphatók.

A megtekintés vásárlásra nem kötelez!

Minél számosabb látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

PASCHEK OTTOKÁR
utóda.

Vidéki megrendelések pontosan utánvét mellett eszközöltetnek.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által felfalált **IBOLYA-CRÉME** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbrós bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-léle**

IBOLYA-CRÉME

ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsas és krém színben 60 kr.

Hajós-léle- **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsas színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és felfalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Bécs 1894. Budapest

Csász. és kir. szabadalom
14.583. sz. alatt.

Arany érem. Milleniumi nagy érem.

BALÁZS JÓZSEF
KOCSIGYÁRTÓ,
ARAD, KÖLCSEY-UTCZA II. SZ. (Templom-utca sarkán.)

Balázs József, Budapest
480—600 frt

Miután Aradvárosában ezen iparág eddig tökéletes szaktudatában még nem volt kifejlődve, ennélfogva bátorkodom a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy ezen pályán Bécsben és Budapesten 30 éven át sikerrel versenyeztem; az utóbbi 18 éven át Budapesten mint hírneves kocsigyáros híreben a legszebb kivitelű kocsikat készítettem, azért is a gyártmányaim nagy érmekek lettek kitüntetve. A sorsomnak az volt az akarata, hogy Aradon is tehetséget ismeretté tegyem, ennélfogva készséggel elvállalom bármilyen legfinomabb vagy egyszerűbb kivitelben új kocsik elkészítését ezenkívül összes kocsijavításokat u. m. kovács, bogár, nyerges és fényező munkákat legártósaabban és legszebb kivitelben lehetőleg legrövidebb idő alatt jutányos árak mellett pontosan elkészítek. Kész új kocsik valamint már használt de jó karban lévő különféle formájú kocsik raktáron eladásra állanak.